

18	ΝΙΠΠΟΣ	ΓΕΝΝΗΣΙΟΝ ΤΗΣ ΘΕΟΤΟΚΟΥ ΠΑΝΑΓΙΑ ΠΕΡΒΟΛΙΤΣΙΑΝΗ	-	ΑΠΟΓΡΑΦΗ 1637 & ΕΘΝΙΚΗΣ ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΑΣ	ΙΧΝΗ ΤΟΙΧΟΓΡΑΦΙΩΝ
		<p>Ο ΝΑΟΣ:</p> <p><u>1. Γενική κατάσταση διατήρησης:</u></p>			
					

2. Κατάσταση διατήρησης τοιχογραφιών:

Τοιχογραφικός διάκοσμος σώζεται εμφανώς στην κόγχη του Ιερού, ημικύλινδρο και τεταρτοσφαίριο. Η αποκάλυψη των τοιχογραφιών στις περιοχές έγινε μετά από διαγνωστικές τομές που πραγματοποιήθηκαν στις παραπάνω περιοχές. Η παράσταση των συνλειτουργούντων Ιεραρχών που διατηρείται σε αρκετά καλή κατάσταση, αποτελείται από τις φιγούρες σε στάση τριών τετάρτων των : Αγίου Αθανασίου (σχεδόν ολόκληρη η παράσταση), πρόσωπο Βασιλείου η Χρυσοστόμου, πρόσωπο Χρυσοστόμου η Βασιλείου και Άγιος Γρηγόριος.

Στο τεταρτοσφαίριο της κόγχης έχει αποκαλυφθεί το πρόσωπο του Χριστού από την παράσταση της «Πλατυτέρας». Επίσης διακρίνεται το δεξί χέρι της Παναγίας, ύστερα από διερευνητική τομή που έγινε στο συγκεκριμένο σημείο.

Κρούστα αλάτων καλύπτει την ζωγραφική επιφάνεια ενώ η αποκάλυψη των παραστάσεων έγινε ύστερα από την απομάκρυνση διαδοχικών «φάσεων» επιχρίσματος ασβέστη.

Έντονες ρηγματώσεις εμφανίζονται στην επιφάνεια της κόγχης. Στην υπόλοιπη επιφάνεια του ναού δεν διακρίνονται ίχνη τοιχογραφικού διακόσμου.

Ο θόλος έχει εξωτερικά ανασκευαστεί και έχει επίσης γίνει ανακεράμωση. Στην πάνω ζώνη του θριαμβικού τόξου διακρίνονται ίχνη τσιμέντου που πιθανόν να είναι προϊόν τσιμεντοενέσεων που έγιναν για την πλήρωση των ρωγμών και στερέωση της τοιχοδομής.

Ανακατασκευή έχει γίνει και στο δάπεδο με την προσθήκη μαρμάρινων πλακών. Η Αγία Τράπεζα αποτελεί μεταγενέστερη προσθήκη.

3. Οι τοιχογραφίες-παθολογία και αναλυτική κατάσταση διατήρησης:

4. Αιτίες μεταβολής (αίτια, φαινόμενα, παρατηρήσεις, φωτο/σχέδια):

5. Μηχανισμοί μεταβολής (παρατηρήσεις, φωτο/σχέδιο):

6. Προτάσεις αποκατάστασης:

2. Στερέωση:

1 α. Περιμετρική στερέωση: ✓

1 β. Ζωγραφικών επιφανειών: ✓

1 γ. Υποστρωμάτων: ✓

2. Καθαρισμοί:

1 α. Μηχανικοί: ✓

2 β. Χημικοί:

3. Αποκατάσταση (αποτοιχίσεις τοιχογραφιών, εντοιχίσεις τοιχογραφιών):

7. Προτάσεις συντήρησης:

- Οπλισμός ζωγραφικής επιφάνειας: ✓
- Απομάκρυνση μη αυθεντικών πετρωμάτων: ✓✓
- Περιμετρικές στερεώσεις: ✓
- Ενέσιμες στερεώσεις υποστρώματος και φορέα: ✓
- Στερέωση ζωγραφικής επιφάνειας: ✓
- Καθαρισμός ζωγραφικής επιφάνειας: ✓✓✓
- Παρατηρήσεις :
- Φωτο/Σχέδιο:

8. Δοκιμές εφαρμογής υλικών (υλικά στερέωσης και μεθοδολογία εφαρμογής τους):

- Συμβατότητα με αυθεντικά υλικά:
- Βαθμός πρόσφυσης:

9. Δοκιμές εφαρμογής υλικών:

- Υλικά καθαρισμού:
- Χημικός καθαρισμός(αντιδραστήρια που εφαρμόζονται για απομακρύνσεις ρύπων και επικαθίσεων από την ζωγραφική επιφάνεια)
- Μηχανικός καθαρισμός (τεχνικές λείζερ που εφαρμόζονται για απομακρύνσεις ρύπων και επικαθίσεων από την ζωγραφική επιφάνεια)
- Φωτό/Σχέδιο:

10. Ιστορικό επεμβάσεων:

- Επιζωγράφιση: Δεν έχουν γίνει επεμβάσεις επιζωγράφησης των τοιχογραφιών,
- Επιχρίσματα: Έχουν πραγματοποιηθεί εργασίες εφαρμογής ασβεστοεπιχρισμάτων που καλύπτουν το σύνολο σχεδόν της τοιχογραφημένης επιφάνειας του Ναού.
- Κονιάματα: Έχουν πραγματοποιηθεί εργασίες εφαρμογής κονιαμάτων σε διάφορα σημεία της τοιχογραφημένης επιφάνειας, όπου υπήρχαν κενά τμήματα, ανάμεσα στις τοιχογραφίες. Η χαρτογράφηση των περιοχών όπου έχουν γίνει αυτές οι επεμβάσεις, θα γίνει μετά την απομάκρυνση του επιχρίσματος του ασβέστη και κατ' επέκταση του προσδιορισμού των τοιχογραφημένων η των κατεστραμμένων περιοχών.
- Συμπλήρωση: Έχουν πραγματοποιηθεί εργασίες συμπλήρωσης κονιαμάτων.
- Χρόνος:
- Άλλη:

